

ശിഖാക്കളുടെ ക്യാർത്തനം ജമാഅത്ത് വാദവും

ഛദ്ദുൽ ഹക്ദ് ഉമരി

ശീഘ്രസത്തെ അഹ്ലുസുന്നയുടെ പൺഡിതന്മാരെല്ലാം വിമർശിക്കാറുണ്ട്. ആ വിമർശനം ആശയപരമായാൽ ശീഘ്ര പൺഡിതരെ വാഴ്ത്തുകയും അവരുടെ കൃതികൾക്ക് പ്രചാരം നൽകുകയും ചെയ്യുന്നവരിലേക്കും അത് ചെന്നെത്തും. സ്വാഭാവികമായ ഒരനിവാര്യതയായി മാത്രമേ ഈ വിമർശനത്തെ കാണാവൂ. ജമാഅത്തെ ഇസ്ലാമി ശിയാക്കളിൽ യഥാർഥ ഇസ്ലാമിക വിപ്ലവം കണ്ടെത്തിയതിന്റെ പേരിൽ മുജാഹിദുകൾ അവരെ വിമർശിച്ചുവരുന്നു. ഇതിനെ ഒരു ശത്രുത തീർക്കലായി കാണാതെ പ്രശ്നം മനസ്സിലാക്കുകയാണ് അവർ വേണ്ടത്. ഇന്ത്യയിലെ ഒരു ശീഘ്ര മുജ്തഹിദ് ജമാഅത്തു സ്ഥാപകൻ നൽകിയ അംഗീകാരം മനസ്സിലാക്കാൻ താഴെ പറയുന്ന ഉദ്ധരണി സഹായകമാവും.

‘അഹ്ലുസുന്നയുടെ പൺഡിതന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ജനാബ് അബൂൽ അഅ്ലാ മൗദുദി സാഹിബിന് ഒരു പ്രത്യേക സ്ഥാനമുണ്ട്. അഹ്ലുബൈത്ത്, മുത്അ വിവാഹം അനുവദനീയം തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളിൽ വലിയ വിശാല മനസ്കതയോടെ ശീഘ്ര ചിന്താഗതികളുടെ സത്യസന്ധതയെ അദ്ദേഹം അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.’ (മുത്അ ഓർ ഇസ്ലാം. പേ. 365 മുജ്തഹിദ് തകിയുന്നഖ്വി)

1975 മാർച്ച് 25 ന് പുറത്തിറങ്ങിയ ‘നവായെ വഖ്ത്’ (റാവൽപിണ്ടി) എന്ന ദിനപത്രത്തിൽ ജമാഅത്തെ ഇസ്ലാമിയുടെ അമീറായിരുന്ന മിയാൻ തുഹൈൽ പറഞ്ഞ ഒരു വാക്ക് വാർത്തയായി വന്നിരുന്നു. ‘ആഖായെ ഖുമൈനീ ദുൻയാകെ മുസൽമാനോം കാരഹ്നമാഹെ’ (ബഹുമാനപ്പെട്ട ഖുമൈനീ ലോക മുസ്ലിംകൾക്കുള്ള മാതൃകയാണ്). മിയാൻ തുഹൈൽ ഇറാൻ സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ പാകിസ്ഥാനിലെ ഉറുദു പത്രത്തിൽ വന്ന വാർത്തയായിരുന്നു ഇത്. ഏതായാലും ഖുമൈനിയുടെ മാതൃക ഞങ്ങൾക്ക് വേണ്ട. അത് വെള്ളിമാട്കുന്നിലും ശാന്തപുരത്തും വാടാനപള്ളിയിലുമൊക്കെ നിങ്ങളുടെ ആളുകൾക്ക് തന്നെ നൽകിയാൽ മതി. അവരാണല്ലോ നിങ്ങൾക്ക് എന്തിനും മുളിത്തുന്നത്. ഇന്ന് വോട്ട് ശീർക്കാണെന്ന് പറഞ്ഞാൽ അതിനും മുളിത്തതും. അതുതന്നെ, നാളെ തൗഹീദാണെന്ന് പറഞ്ഞാൽ അതിനും മുളിത്തതും.

ഇങ്ങിനെ പരസ്പരം താലോലിച്ചും പൊക്കിപ്പറഞ്ഞുമായിരുന്നു മൗദുദിയും ശിയാക്കളും കഴിഞ്ഞിരുന്നത്. ലാഹോറിൽ നിന്നും പുറത്തിറങ്ങിയിരുന്ന ‘ഏഷ്യ’ എന്ന വാരികയിൽ വന്ന ഒരു മൗദുദി ഖുമൈനീ മൗലീദ് ഇങ്ങിനെ

‘അവിടെ ഒരു ശോഭ. ഇവിടെയും ഒരു ശോഭ. ദൈവനാമത്താൽ ഇറാനും പാക്കും (പാകിസ്ഥാൻ) ഒന്നാണ്. രണ്ടു കൂട്ടരുടെയും പ്രകൃതി ഒന്നാണ്. അവിടെ ഖുമൈനിയായാണെങ്കിൽ ഇവിടെ മൗദുദി. രണ്ടുപേരുടെയും വാക്ക് ഇന്നലെ ഒന്നായിരുന്നു. ഇന്നും ഒന്നുതന്നെ’ (1979 മെയ് 13) ഇങ്ങിനെ പരസ്പര സ്നേഹം പങ്കിട്ട് ജീവിക്കുമ്പോഴാണ് മൗദുദിയുടെ മരണം സംഭവിക്കുന്നത്.

ശിശുക്കളുടെ അഭിനന്ദനത്തിനും അംഗീകരണത്തിനും ജമാഅത്തെ ഇസ്‌ലാമിക്കാർ തിരിച്ചും കുറ്റ് കാണിക്കണമല്ലോ. അതിന്റെ ഭാഗമാണ് ക്വർആനിനെക്കുറിച്ച് ‘സത്യസന്ധമായ എന്റെ അറിവനുസരിച്ച് അങ്ങിനെയൊരു വിശ്വാസമില്ല’ എന്ന് മൗലാനാ കാരക്കുന്ന് പറഞ്ഞത്. അതോടൊപ്പം ‘ഇറാനിലെ ശീഇകൾ നിലവിലുള്ള വിശുദ്ധ ക്വർആനെ അവിശ്വസിക്കുന്നവരോ മറ്റൊരു ക്വർആൻ അംഗീകരിക്കുന്നവരോ അല്ല’ എന്ന് (പ്രബോധനം: 2006 ഏപ്രിൽ 1) എഴുതിയതും. ശിയാക്കളുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലൂടെത്തന്നെ നമുക്ക് ഇതിനൊരു പരിഹാരം കാണാൻ ശ്രമിക്കാം.

ക്വർആനിന്റെ വിഷയത്തിൽ വികലമായ പല വിശ്വാസങ്ങളും ശിയാക്കൾക്കുണ്ട്. ചിലത് അൽപം കടുപ്പംകൂടി എന്നുമാത്രം. കടുപ്പംകൂടിയ വാദം ഉന്നയിച്ചവർ മുളയിലേ നുള്ളാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവർ എഴുതുന്നു. ‘ഒരു കാക്കയെ മറ്റൊരു കാക്കയിൽ നിന്നും തിരിച്ചറിയാത്തതുപോലെ മുഹമ്മദ് (സ്വ) അലി (റ) യോട് സാദൃശ്യമുള്ള ആളായിരുന്നു. അല്ലാഹു വഹ്യാമായി ജിബ്‌രീലിനെ പറഞ്ഞയച്ചു. ജിബ്‌രീലിന് ആശയക്കുഴപ്പം സംഭവിച്ച് (അലിക്ക് നൽകേണ്ടതിന് പകരം) മുഹമ്മദ് നബിക്കിറക്കിക്കൊടുത്തു’. (അൽ മനിയ്യതു വൽ അമൽ. പേ: 3. ഇബ്‌നൽ മുർ തളാ സൈദി). ക്വർആനിൽ അല്ലാഹു പറയുന്നതോ? ‘നിനക്ക് നാം ക്വർആൻ അവതരിപ്പിച്ചുതന്നത് നീ കഷ്ടപ്പെടാൻ വേണ്ടിയല്ല’ (ത്വാഹ:2) ക്വർആൻ അല്ലാഹുവിന്റെ കലമാണ്. അതിനോട് തുല്യമായ ആരുടെ വാക്കും സംസാരവുമില്ല. എന്നാൽ ശിയാക്കൾക്ക് വലുത് അവരുടെ ഇമാമുകളുടെ വാക്കുകളാണ്. ‘പരിശുദ്ധരായ ഇമാമുകളുടെ വാക്കുകൾ അല്ലാഹുവിന്റെ വാക്കുതന്നെയാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ വാക്കുകളിൽ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളില്ലാത്തതുപോലെ അവരുടെ വാക്കുകളിലും വൈരുദ്ധ്യങ്ങളുണ്ടാവുകയില്ല’ (ശറഹുൽ ജാമി ഉൽ അലൽകാഫി 2/272 മുഹമ്മദ് സ്വാലിഹ് ഇബ്‌ന അഹ്മദുൽ മാസന്തറാനീ) ഇനി നിലവിലുള്ള ക്വർആനിനെക്കുറിച്ച് ശിയാക്കളുടെ വാദമെന്താണെന്ന് നോക്കാം. ക്വർആൻ മാറ്റത്തിരുത്തലുകൾക്ക് വിധേയമായിട്ടുണ്ട്. അല്ലാഹു അവതരിപ്പിച്ച ‘അല്ലാഹു ഇറക്കിയ പോലെ ക്വർആൻ പൂർണ്ണമായും സമാഹരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് ആരെങ്കിലും പറഞ്ഞാൽ അവൻ പെരുംനണയനാണ്’ (ഉസൂലുൽ കാഫി-മുഹമ്മദ്ബ്‌ന യഅ്ബൂബുൽ കുലൈനി) അദ്ദേഹം വീണ്ടും പറയുന്നു: ‘അഹ്മദുബ്‌ന മുഹമ്മദ്ബ്‌ന അബീ നസ്ർ പറഞ്ഞു: അബൂൽ ഹസൻ എനിക്കൊരു മുസ്‌ഹഫ് തന്നു. അതിലേക്ക് നോക്കരുത് എന്നും എനോട് പറഞ്ഞു. എന്നാൽ ഞാനത് തുറക്കുകയും വായിക്കുകയും ചെയ്തു. ലം യ കുനില്ല ദീന കഫറു എന്ന് തുടങ്ങുന്ന സൂറത്ത് ഓതിയപ്പോൾ കുറെശികളിലെ 70 ആളുകളുടെയും അവരുടെ പിതാക്കളുടെയും പേരുകളുണ്ടായിരുന്നു.’ (പേജ്:70) ഇന്നത്തെ ക്വർആനിൽ അതില്ല എന്നതിലേക്കാണ് സൂചന. അലി (റ) നബി (സ്വ) യുടെ വസിയ്ക്കുന്നത് എന്ന വാദം തെളിയിക്കാനാണ് ഈ കള്ളങ്ങളെല്ലാം അവർ പറയുന്നത്. അതായത് അലിയുടെ പേര് ക്വർആനിൽ പല സ്ഥലങ്ങളിലും ആവർത്തിച്ചാവർത്തിച്ച് വന്നിരുന്നു. അതെല്ലാം പിൻകാലത്ത് എടുത്തൊഴിവാക്കി എന്നാണവരുടെ ജൽപനം. ശിയാക്കളുടെ ശൈഖന്മാരിൽ ഒരാളായ

‘ക്വർആനിൽ തഹ്‌രീഹ് നടന്നിട്ടുണ്ട്. ഉറങ്ങിയ കാലത്തുള്ളതിന് വിരുദ്ധമായി പലതും ഉണ്ട്. എന്നിട്ടദ്ദേഹം ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ പറയുന്നു. കുൻതും വൈറ ഉമ്മതിൻ എന്നത് വൈറ ‘അഇമ്മതിൻ’ എന്നായിരുന്നു. ‘വജ്അൽനാ ലിൽ മുത്തക്വീന ഇമാമൻ’ ഞങ്ങളെ മുത്തക്വീകളുടെ ഇമാമാക്കേണമേ എന്ന വചനം ‘വജ്അൽ ലനാ മിനൽ മുത്തക്വീന ഇമാമൻ’ എന്നായിരുന്നുവത്രെ! മുത്തക്വീകളിൽ നിന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് ഇമാമുകളെ നിശ്ചയിച്ചുതരേണമേ എന്നാണ് ഇതിന്റെ അർത്ഥം. അബൂബക്കറും ഉമറും ഉമ്യാനുമാനും മുത്തക്വീകളല്ല എന്നതിലേക്കാണ് വചനമെത്തുന്നത്.’

ബഹ്റാനി പറയുന്നത്. അലി (റ) ന്റെ പേര് 1154 തവണ ക്വർആനിൽ വന്നിട്ടുണ്ടെന്നാണ്. ക്വർആനിൽ കൂട്ടലും കുറയലും നടന്നിട്ടുണ്ടെന്ന വിശ്വാസം ആദ്യമായി രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടത് ഹി: 90ൽ മരിച്ച സുലൈമൂബ്നു ഖൈസൂൽ ഹിലാലിയുടെ പുസ്തകത്തിലാണ്. ഹജ്ജാജ് ഇയാളെ കൊല്ലാനിറങ്ങിയപ്പോൾ ഓടി രക്ഷപ്പെട്ട് അബാനബ്നു അബീ അയ്യാശിൽ അഭയം തേടി. സുലൈം മരിക്കാൻ സമയത്ത് ഈ പുസ്തകം അബാബിനിനു നൽകുകയും ചെയ്തു. സുലൈം വിതച്ച ഈ വിത്ത് ഒന്ന് ഉണങ്ങിക്കിടന്നെങ്കിലും 3 ൦൦ നൂറ്റാണ്ടിൽ അലിയൂബ്നു ഇബ്റാഹീമൂൽ ഖുമി (മരണം. ഹി: 307) പുനർജന്മം നൽകി വീണ്ടും ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ പ്രചരിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: ‘ക്വർആനിൽ തഹ്റീഫ് നടന്നിട്ടുണ്ട്. ഇറങ്ങിയ കാലത്തുള്ളതിന് വിരുദ്ധമായി പലതും ഉണ്ട്. എന്നിട്ടദ്ദേഹം ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ പറയുന്നു. കുന്തും ഖൈറ ഉമ്മതിൻ എന്നത് ഖൈറ ‘അഇമ്മതിൻ’ എന്നായിരുന്നു. ‘വജ്അൽനാ ലിൽ മുത്തക്വീന ഇമാമൻ’ ഞങ്ങളെ മുത്തക്വീകളുടെ ഇമാമാക്കേണമേ എന്ന വചനം ‘വജ്അൽ ലനാ മിനൽ മുത്തക്വീന ഇമാമൻ’ എന്നായിരുന്നുവത്രെ! മുത്തക്വീകളിൽ നിന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് ഇമാമുകളെ നിശ്ചയിച്ചുതരേണമേ എന്നാണ് ഇതിന്റെ അർത്ഥം. അബൂബക്കറും ഉമറും ഉമ്മാനുമാനും മുത്തക്വീകളല്ല എന്നതിലേക്കാണ് വചനമെത്തുന്നത്. ഇങ്ങിനെ പലതുമുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന് ചിലത് സൂചിപ്പിച്ചുവെന്നുമാത്രം.

പിന്നീട് ഖുമിയുടെ വിദ്യാർഥിയായ മുഹമ്മദ്ബ്നു യഅ്ഖൂബ് ബ്നു ഇസ്ഹാഖിൽ കലൈനീ അർറാസി (മരണം ഹി: 328) ഈ ദൗത്യം ഏറ്റെടുത്തു. ജിബ്റീൽ (അ) മുഹമ്മദ് (സ്വ) നബിക്ക് കൊണ്ടുവന്ന ക്വർആനിൽ 17000 ആയത്തുകളുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് ‘അൽ കാഫിയി’യുടെ ഇദ്ദേഹം പ്രചരിപ്പിച്ചു. 13 ൦൦ നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനത്തോടെ ഈ അബദ്ധ ജൽപനം ഒന്നുകൂടി ശിയാക്കർക്കിടയിൽ പ്രചുരപ്രചാരം നേടി. ശീഈ ശൈഖന്മാരിൽ ഒരാളായ ഹുസൈൻ നൂരി ത്വബ്റസി ക്വർആൻ മാറ്റത്തിരുത്തലുകൾക്ക് വിധേയമായിട്ടുണ്ട് എന്ന കഫ്റീന്റെ വാദം ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് ശീഈ വിശ്വാസങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുന്ന ‘ഫസ്ലൂൽ ഖിതാബ് ഫീ ഇസ്ബാതി തഹ്റീഫീ കിതാബിൽ റബ്ബിൽ അർബാസ്’ എന്ന പുസ്തകം എഴുതി.

ഓരോ കാലഘട്ടത്തിലും ക്വർആൻ മാറ്റത്തിരുത്തലുകൾക്ക് വിധേയമായിട്ടുണ്ടെന്ന വാദം ശിയാക്കർ എടുത്തുപിടിച്ചിട്ടുണ്ട്. മുല്ലാഹസന്റെ തഫ്സീറു സ്റ്റാഫിയിൽ പേജ്: 11ൽ ഇപ്രകാരം കാണാം. ‘അഹ്ലു ബൈതിലെ റിപ്പോർട്ടർമാരിലൂടെ നമുക്ക് വന്നുകിട്ടിയിട്ടുള്ള റിവായത്തുകളനുസരിച്ച് ‘നമ്മുടെ മുഖിലുള്ള ക്വർആൻ പൂർണ്ണമല്ല. മുഹമ്മദ് (സ്വ) ക്ക് അവതരിപ്പിച്ച രൂപത്തിലല്ല പ്രത്യുത അല്ലാഹു ഇറക്കിയതിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമായി അതിലുണ്ട്. മാറ്റം വരുത്തിയവയുമുണ്ട്. ഒരപാട് ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിനുദാഹരണമാണ് അലി (റ) ന്റെ പേര്. പല സ്ഥലങ്ങളിലും അതുണ്ടായിരുന്നു. ആലു മുഹമ്മദ് (നബി കുടുംബം) എന്ന പേര് പല സ്ഥലങ്ങളിലുമുണ്ടായിരുന്നു. അതുപോലെ പല മൂനാഫികുകളുടേയും പേരുകളും മാത്രമല്ല അല്ലാഹുവും റസൂലും തൂപ്തിപ്പെടുന്ന ക്രമത്തിലുമല്ല ഇന്ന് ക്വർആനുള്ളത്’. അലിയുടെ പേര് പല സ്ഥലങ്ങളിലും അവർ കുത്തിത്തിരുകി. അവർ എഴുതുന്നത് കാണുക: ‘യാ അയ്യൂഹല്ലദീന ഊതുൽ കിതാബ ആമീനു ബിമാനസ്സൽനാ ഫീ അലിയീൻ നൂറൻ മുബിനാ’ (വേദഗ്രന്ഥം നൽകപ്പെട്ടവരേ വ്യക്തമായ പ്രകാശമായിക്കൊണ്ട് അലിക്ക് നാം അവതരിപ്പിച്ചതിൽ നിങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുക) (ഉസൂലൂൽ കാഫി പേ: 264) ഇങ്ങിനെ ഒരു ആയത്ത് ക്വർആനിൽ കാണാൻ സാധ്യമാണോ? ‘ഇന്ന അലൈനാ ജംഅഹു വ ക്വർആനഹു’ എന്നത് ‘ഇന്ന അലിയീൻ ജംഅഹു വ ക്വർആനഹു’ എന്നാണത്രേ. (ഫസ്ലൂൽ ഖിതാബ് പേ: 116).

ഇത്രയൊക്കെ ആരോപണങ്ങൾ ക്വർആനിനെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞിട്ടും ഈ ഒരു അസത്യത്തിന്റെ സംഘത്തെ താങ്ങി നിർത്തേണ്ട എന്താവശ്യമാണ് ജമാഅത്തെ ഇസ്ലാമിക്കുള്ളത്? വിശുദ്ധ ക്വർആനിൽ ഒരു വചനം ഇങ്ങിനെ കാണാം: ‘നബിയേ പറയുക: അവൻ പരമകാര്യകനാണ്.

‘വേദഗ്രന്ഥം നൽകപ്പെട്ടവരേ വ്യക്തമായ പ്രകാശമായിക്കൊണ്ട് അലിക്നാം അവതരിപ്പിച്ചതിൽ നിങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചിരിക്കാമെങ്കിൽ (ഉസൂലുൽ കാഫി പേ: 264) ഇങ്ങിനെ ഒരു ആയത്തു ക്വർആനിൽ കാണാൻ സാധ്യമാണോ? ‘ഇന്ന അല്ലെനാ ജംഅഹു വ ക്വർആനഹു’ എന്നത് ‘ഇന്ന അലിയൻ ജംഅഹു വ ക്വർആനഹു’ എന്നാണത്രേ. (ഘസലുൽ വിത്യാബ് പേ: 116).

അവനിൽ ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുകയും ഭരമേൽപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ആരാണ് വ്യക്തമായ വഴികേടിലെന്ന് വഴിയേ നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിക്കൊള്ളൂ. ഈ വചനം ശരിയായ രൂപത്തിലല്ല എന്നാണ് ശിയാക്കളുടെ വാദം. ശരിയായ രൂപം അവർ പറയുന്നു. ‘അലിയുടെയും ശേഷമുള്ള ഇമാമുകളുടെയും വിലായത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ സന്ദേശം ഞാനറിയിച്ചപ്പോൾ അത് നിഷേധിച്ചവരേ, ആരാണ്

വ്യക്തമായ വഴികേടിലെന്ന് (വഴിയെ നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞുകൊള്ളൂ)’ (അൽകാഫി 1/421)

ആയത്തുൽ കുർസിപോലും ഇവർ തിരുത്തിയെഴുതി. ‘അൽ യൗമ അക്മൽ തു ലകും.....’ എന്ന മാതൃകയിലെ ആയത്തു തിരുത്തി. ഇത്രത്തോളം കാര്യം ബോധ്യപ്പെട്ടിട്ടും ക്വർആനിന്റെ വിഷയത്തിൽ ശിയാക്കൾക്ക് യാതൊരു വ്യതിയാനവുമില്ല എന്ന നിലപാടിൽ തന്നെയാണ് ജമാഅത്തെ ഇസ്ലാമി ഉള്ളതെങ്കിൽ അവരുടെ കാര്യം കഷ്ടമാണ്. ജമാഅത്തുകാരെ കുറ്റം പറഞ്ഞിട്ടു കാര്യമില്ല. മതരാഷ്ട്രവാദ വിഷയത്തിൽ ശിയാക്കൾ ഒരുപാട് മൗദുദിയെ സഹായിച്ചതാണല്ലോ.

കുറ് കാണിക്കുക എന്നത് മനുഷ്യപ്രകൃതവുമാണ്. ഇമാം (?) ഖുമൈനി ഭരണച്ചെങ്കോൽ ഏറ്റുവാങ്ങിയപ്പോൾ ഷാ ഭരണകൂടത്തെ അംഗീകരിച്ചതിന്റെ പേരിൽ പിടിക്കപ്പെട്ട പട്ടാളക്കാരെ വരിയായി നിർത്തി അവരുടെ നെഞ്ചുകളിലേക്ക് വെടുയുണ്ടകളുതിർത്തപ്പോൾ ലോകംകണ്ട ഏറ്റവും വലിയ ഇസ്ലാമിക വിപ്ലവമെന്ന് അലമുറയിട്ടവരാണ് ഈ ജമാഅത്തെ ഇസ്ലാമി.

ലേഖനം: വിചിന്തനം വാരിക. 2009 ജൂലായ് 24

തയ്യാറാക്കിയത്: മുഹമ്മദ് യാസർ വി. കെ
അബുദാബി
mmdyaser@gmail.com